Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

NĂM THỨ MƯỜI BỐN — SỐ THỨ 3744 — MỖI SỐ 1 $ 02 — NGÀY THỨ TƯ 12 MAI 1926

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

HANOI

	1 tháng	3 tháng	6 tháng	1 năm
Một năm	6 $ 00	3 $ 00	6 $ 50	12 $ 00
Các làng và	»	3 . 00	3 . 00	9 . 00
Các công-sở	»	3 . 00	3 . 00	9 . 00
Sáu tháng	3 . 00	1 . 50	3 . 20	6 . 00
Ba tháng	1 . 50	1 . 75	1 . 60	3 . 00
Một tháng	0 . 50	0 . 60	0 . 55	1 . 00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61-63, Rue du Coton, Hanoi.

Fondateur : P. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE n° 250

ANNONCES
Réclames dans le 1er page . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1 $ 50 la ligne
On traite à forfait pour les contrats importants.

Danh-giá gì cho bằng cái danh-giá thực của nghề mình

Ở trong thế-giới bây giờ, người ta không luận là ở vào cái địa-vị nào, không luận là làm cái nghề nghiệp gì, miễn là làm cho cái nghề-nghiệp của mình đến cực tinh cực xảo xuất sắc hơn người thì cũng đều có thể có cái danh giá hơn người được. Nhất nghệ tinh nhất thân vinh, tục-ngữ ta cũng có câu ấy, câu ấy từ xưa tưởng cũng vẫn là chí-lý mà đến đời nay chân-lý lại càng rõ-rệt hơn. Đời này là đời vụ thực, hễ có thực thì mới có danh. Người làm quan có danh không phải tại cái tiếng kêu chữ nọ chữ kia mà cốt tại cái thực là có đức thanh liêm, có lòng cần thận, hưng lợi trừ tệ được cho nhân dân. Người đi học có danh không phải tại cái tiếng đỗ bằng này bằng khác mà cốt tại cái thực là có học-thức rộng, có tài trí cao, làm tiên-phong hướng đạo được cho xã-hội. Vậy thì người làm ruộng, người làm thợ, người buôn bán mà có được cái thực khai-thác lợi-quyền, khoáng trương thực nghiệp, làm lợi cho nước, làm ích cho đời, tưởng cái tiếng gọi chú trai cày, anh phó thợ, bác lái buôn, cũng không ai có thể khinh miệt được; nếu bao trong những nghề ấy không làm nên được danh giá gì, ngoài cái tiếng gọi chú trai cày, anh phó thợ, bác lái buôn tất phải đeo có một cái tiếng gọi khác nữa kia mới là danh giá, thì cái quan-niệm về vinh-dự chẳng là sai lạc lắm ư?

Người Âu-châu chỉ lấy cái tài-năng thực, cái công-nghiệp thực mà định giá người. Người ta muốn có cái danh-giá ở đời, không hòng lấy cái tiếng gọi ông nọ bà kia mà lòe đời được; ai cũng biết cái danh-giá của mình là tự cái tài-năng thực, cái công-nghiệp thực của mình mà có; mà cái tài năng, cái công-nghiệp không bao nhiêu một nghề nào, nghề nào cũng có cái tài-năng, cái công-nghiệp riêng của nghề ấy, nên ai cũng tự liệu cái tư-cách, cái cảnh ngộ của mình thích hợp về cái nghề nào tài có công cùng sức, lấy nghề ấy mà lập danh; nhà chính-trị thì cố sao cho có cái chính-kiến trác-tuyệt, cái chính-sách khôn ngoan để lập danh về nghề chính-trị; nhà văn-học thì cố sao cho có cái văn-tài lỗi-lạc, cái học-vấn uyên thâm để lập danh về nghề văn-học; nhà nông-nghiệp thì cố tìm tòi những cách cải lương tiến chủng cho nông-sản thêm nhiều thêm tốt để lập danh về nghề nông; nhà công-nghệ thì cố lợi dụng được những máy-móc khéo, nghiên cứu được những điều phát-minh mới để lập danh về nghề nông; nhà thương-mại thì cố mở mang được những thị-trường to, kinh doanh được những lợi-quyền lớn để lập danh về nghề buôn; cho đến nghề điêu-khắc, nghề âm-nhạc, nghề vẽ, nghề thêu, nghề diễn kịch, nghề chớp ảnh, nghề múa, nghề hát, v. v. cũng đều đua tài chọi khéo, mong cho được rồi tiếng nhà nghề. Ta chẳng từng nghe có những nhà hội-họa, những nhà điêu-khắc chỉ vì trứ-danh mỹ-thuật mà lúc sống cũng ghi tên vào hội Hàn-lâm, lúc chết cũng dự tang ở lăng chư-hiền đấy ư? Ta lại chẳng từng nghe có một chú kép tuồng, một cô đào hát cũng chỉ vì nổi danh tuyệt kỹ mà danh giá vang động cả hoàn-cầu đấy ư? Ấy cái quan-niệm về vinh-dự của người Âu-châu nó chân-chính như thế cho nên trăm nghề trăm nghiệp đều được phát đạt thịnh vượng lạ thường, mà nước bởi thế giàu, dân bởi thế thịnh.

Cái quan-niệm về vinh-dự của người nước mình thì lại khác hẳn thế. Mấy ngàn năm nay, cái giai-cấp quí nhất trong xã-hội chỉ là một bọn người có chức-vụ, có phẩm-tước, như lộc nước, bổng ơn vua, ngoài cái giai-cấp đó thì nghề gì cũng là bỉ tiện cả. Những người chẳng may sa chân nhỡ bước, không chói mói được tới cái giai-cấp nhất quí đó, cực chẳng đã mới phải quay ra làm nghề làm nghiệp giữ cái phận hèn mọn đi bỏ cư, tự nghĩ cái nghề-nghiệp bỉ tiện của mình dù có tỏ ra cái tài năng gì, gây nên cái sự-nghiệp gì đi nữa cũng mọn đi bỏ cu vẫn hoàn bỏ cu mọn đi, chẳng được xã hội tôn trọng nào, nên đối với nghề-nghiệp vẫn chẳng có hứng thú gì, cần thả bôi-xoa, miễn cho đủ no cơm ấm áo thì thôi, còn tiết gì làm cho đến tinh đến xảo, những người duyên may phận đẹp, được đứng vào cái giai cấp nhất-quí đó thì lại dương-dương đắc-ý tự cho mình là con cưng của trời đất, không cần phải có cái tài năng thực, cái công nghiệp thực cũng vẫn được xã hội tôn trọng kia mà, nên cũng chẳng hề đoái tới cái nghĩa-vụ nên làm, cái chức trách phải có nữa. Như thế thì nghệ-nghiệp còn mong có cái gì là chấn-hưng được mà bảo dân khỏi khốn, nước khỏi hèn.

Gần đây vì cái phong trào sinh kế cạnh tranh mà phải nó nức nhau về đường thực-nghiệp, nhưng cái óc hiếu hư vinh đã thâm căn cố đế, vẫn chưa có cái lòng vinh dự của nghề mình, nó nức là để kiếm cho có đồng tiền, có đồng tiền để mua chuộc cho được cái hư-vinh ấy; mà mua chuộc cho được cái hư vinh ấy, thì luồn lọt bỏ xu, thiên phương bách kế, nghề nghiệp thành ra không khỏi sao nhãng, chẳng những không tiến-bộ mà còn phải dật lùi. Nhiều người khởi thân về nghề buôn nghề thợ, mà đến lúc nghề mình đã gần gần có tổng, lại cố đeo cho được cái tiếng ông bán ông bá, ông bát, ông cửa, ông chỉ chỉ đó mà muốn bỏ vất cái tiếng nhà nghề, cho nên người làm nghề nhiều mà người nổ tiếng về nghề thật chưa thấy có.

Muốn cho nghề-nghiệp trong nước nhà được phát đạt, được thịnh vượng, mong rằng các nhà nghề ta cải chính cái quan-niệm về vinh-dự, không ham cái danh giá giả mà cố làm cho có cái danh-giá thực của nghề mình.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 9 Mai 1926

Việc nước Pháp

Ngày hôm qua, M. Doumergue đã chủ tọa lễ kỷ-niệm ngũ thập chu niên trường học vũ bị. Tướng Hering, chánh-sở trưởng học đọc diễn-văn có nói một phần chia tức các quan võ ở trường ấy xuất thân (trong số ấy có 21 viên tướng) đi tử trận trong cuộc đại chiến-tranh mới rồi. Trong lễ ấy M. Doumergue sẽ gắn quân công bội-tinh cho tướng Debaney.

Ngày hôm nay đã làm lễ kỷ-niệm Jeanne d'Arc. Quan tổng-trưởng bộ Nội vụ và quan tổng-trưởng bộ chiến-tranh, đại-diện nước Pháp đến dự lễ. Quan tổng thống, quan tổng-trưởng bộ chiến tranh, và quan tổng-trưởng bộ Nông phố có gởi vòng hoa đến. Vòng hoa của quan tổng-trưởng bộ Nông phố có đề chữ : « Kính Jeanne d'Arc, là người nữ anh hùng nhất nước Pháp ». Tuy đã ngoài ba mươi, song bọn biểu-tình cũng tụ tập, một đôi nơi có xảy ra sự xung đột nhau.

MM. Paul Boncour, và Fromagcot, cùng các đại biểu Anh, là Lord Robert Cecil, MM. William Brulard, và Cécil Harst, mới tàu bay đã tới Paris, sẽ cùng nhau đi Genève để dự hội-đồng tổ chức lại hội-đồng quản-trị hội Vạn-quốc.

Bác-sĩ Ménard, chánh sở coi việc trị bệnh bằng quang chất ở bệnh viện Cochin, được giải thưởng Audiffred là 15.000 quan, là một giải thưởng đặt ra để thưởng những việc tận tâm. M. Menard bị cắt mất ba ngón tay.

M. André Messager, hội-trưởng hội các nhà soạn bài âm-nhạc, được trúng-sĩ hội-viên hội Hàn-lâm mỹ-thuật, thế cho M. Foladicho.

Mới có một hội-đồng thành lập để mỗi năm đặt một ngày hội cho dân hạ có tem, để quan tổng-trưởng bộ lao-động chủ-trì. Ngày hội thứ nhất đặt vào ngày 30 Mai.

M. Raoul Péret có hạ lệnh cho các nhà ngân-hàng phải theo các thể lệ sau này :

1 Những người mua và bán tiền-tệ ngoại-quốc phải là người có nhiều người quen biết mới được.

2 Những nhà buôn hàng xuất-cảng phải đem về nước một phần giá tiền hàng hóa xuất-cảng.

3 Cấm không có nơi đơn trừ bị thì không được bước bán phóng chứng.

4 Cấm các nhà hối đoái lậu.

Nay mai sẽ đặt lại đường xe lửa không Paris-Berlin, và đường xe lửa không Paris-Prague-Varsovie. Đã dự-tính đặt cả đường Berlin-Madrid, mà đi qua Genève. Người Đức thỉnh thoảng lý lắm, vì họ muốn nối đường ấy với Nam Mỹ.

Việc nước Anh

Xem chừng thành-phố Anh vẫn giữ vững được mối việc. 55 người tự-nguyện làm việc thế để an bọn đình công được 92 000. Ở Londres có 300 cái autobus vẫn chạy.

Trong một bài tuyên bố quốc dân, M. Baldwin có nói hợp lao-động có hai đình nhất loạt đình công, thì mới có thể bắt dân điều đình được.

Bác Matin có nói hội đồng quản trị của các hội Trade Unions sẽ gửi trả lại cho các hội đồng nước Nga các số tiền của các hội đồng ấy gửi giúp.

Một đoàn hỏa xa Berwick-Newcastle bị mưu hại. Khi xe hỏa gần đến nơi, thấy có đá đã ngăn trở bỏ trên đường sắt, phải hãm máy đi chậm lại, thì 300 người lấy đá ném vào. Người cầm máy, và người đốt than bị thương, song cũng nhanh trí khôn vặn cho xe hỏa chạy nhanh lên.

Việc nước Nhật-bản

Bộ tài chính đã bắt đầu xét đến [illegible] và đã định [illegible] giá là sẽ bỏ lần chánh định thuế mới cái chánh sách tiết kiệm, và sẽ thanh giảm nhiều khoản. Vì vậy, không chắc trong năm nay có đặt thêm một bộ thuế-địa hay không.

Chánh phủ định mở mang việc thu lợi các đất mỏ dẫn hỏa mới tìm được ở tỉnh Hamukyung, về bắc bộ Cao-ly. Cứ như mọi việc khảo sát của bộ hải-quân thì ở đảo Đài-loan cũng có các mỏ dầu hỏa. Có lẽ sẽ nhượng quyền cho mấy hội tư thu-lợi.

Nhật hoàng bị đau từ tháng Décembre, hiện nay trí não đã bình phục, ngày hôm qua đã ra ngoài một lát. Ngài có chủ tọa một bữa tiệc riêng có nhiều chính-trọng có người trong hoàng-tộc.

Việc ở Úc đại lợi á

Dư-luận Úc-đại-lợi á lấy làm tức thân về các phương sách của Gia nã-đại thi hành để chế hạn số bỏ và số quỹ của Úc-đại-lợi-á nhập cảng. Gia-nã-đại.

Bọn thợ kim khí ở bốt Nouvelles Galles du Sud ấn định công để xin cho các nông sản thu vào các ngạch tiền công do chánh-phủ trung-ương ấn định cũng được làm việc mỗi tuần lễ 44 giờ. Các người đứng đầu muốn xin chánh-phủ trung-ương cùng chánh phủ các xứ theo cái lệ làm việc 48 giờ tán thành cho. Các chánh tòa trọng tài trung-ương không can-thiệp vào việc bàn bạc nhất loạt số các vấn đề ấy.

Bọn thợ máy không chịu làm việc theo cái ngạch tiền công của chánh-phủ trung-ương. Ngày hôm nay tất cả các xưởng làm tàu ở Nouvelle Galles du Sud, ở Victoria, và Tasmanie sẽ phải đóng cửa. Nếu vậy thì 25.000 người nữa đình công.

(Indopacifi)

Việc Trung-hoa

Ngày 6 Mai

Về việc Thiệu-phiêu-Bình bị giết

Sau khi Thiệu-phiêu-bình là chỉ bắt tử Kinh-báo ở Bắc-kinh bị quân Phụng-thiên khép tội là tuyên truyền chủ-nghĩa cộng sản đem hòa ở Thiên-kiên năng ngày 26 avril vừa rồi, làm cho dư-luận rất là náo-động. Các hội đồng các giới ở các nơi đều có gửi điện phản đối và thống trách quân Phụng-thiên cấp quyền làm việc tàn nhẫn quá.

Ngô-bội-Phu muốn quay về phương Nam

Ngô-bội-Phu ngày nay đã có thực lực rồi lại muốn quay về phương Nam để khoáng-trương thế lực, đã định cái kế hoạch xuống đánh Quảng-đông.

Sách kỷ-niệm Tôn-Văn

Chính-phủ Quảng-châu có in ra mười vạn quyển sách nhan là *Tôn Trung Sơn tranh-tụng-lục* để phát cho công chúng.

Một cái hội quái-lạ ở Quảng-đông

Ở Quảng-đông ngày nay thành ra một cái thế giới giặc-cướp, có sản sinh ra nhiều cái đảng bí mật, chuyên việc cướp giết. Mới đây lại có nảy ra một đảng nữa gọi là *Hắt-cốt đảng*, chỉ chuyên làm việc ám sát. Đảng ấy có phát giấy đi các nơi dán, trong giấy thường có mấy câu thơ rằng : *Ngã hữu bất bình cố kiếm tại, vấn quân thùy thị phụ tâm nhân*, nghĩa là ta có một cây gươm bất bình đây, hỏi người cho biết nơi là kẻ phụ tâm. Các nơi đều lấy làm sợ hãi. Chính phủ đã cho đi xét về việc ấy.

(Dịch báo Tàu)

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Nhờ ngài chỉ bảo giúp cho tôi việc sau này :

[illegible] 500 đồng, Hoàng kỳ tôi đã cầm cho một người lấy 100 đồng rồi, vậy tôi có phép cầm cho một người khác lấy 150 đồng nữa không?

LỜI ĐÁP. — Không, một thửa ruộng không có phép cầm cho hai người trong một lúc. Đông việt luật-lệ ngày xưa cho việc ấy không khác gì việc đào thiết Đ ên 89 trong luật ấy có nói rằng :

« Phàm đem điền trạch của mình đã cầm bán cho người rồi, lại giả dối đem cầm bán cho người khác nữa, thì cứ chiếu giá tiền cầm bán lần sau, kẻ ấy chiếu như tội đạo biết mà nghỉ xử, nhưng được khỏi thích chữ, trả hết nguyên tiền giả cho người cầm mua sau, điền trạch thì giao giả cho người cầm mua trước. Nếu người chủ cầm mua sau biết là điền trạch ấy đã cầm bán rồi mà lại cố ý cầm mua, thì sẽ cùng phạm nhân đồng tội, truy giá nhập quan ... »

Ngày nay Hình-luật Bắc ký điều 271 cũng nghị phạt như sau này :

« Người nào trái luật mà tái thứ phái mại những đồng sản bất động sản đã do mình phát mại một lần trước mặt quyền sở hữu rồi, thì phải phạt giam từ 6 ngày đến 6 tháng và phạt bạc từ 7 đồng đến 50 đồng, hoặc tội thứ chỉ phải chịu một. »

Xem như vậy thì trước khi chuộc về không nên cầm bán cho ai cả.

P. L. h.-L.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	28 độ
15 giờ	31 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ	7 $ 20
nhì,	9 60
ba,	9 00
Thóc hạng nhất,	6 00
Bắp ngô	4 00

Giá bạc. — Kể từ ngày 11 Mai 1925, giá bạc ở kho Nhà nước định là 1 $ 00

Thị giá quốc trái.

Ngày 4 Mai 1926

3 %,	hoàn dần		63 $ 00
3 ½ %,	hoàn dần		56 $ 50
6 %,	vĩnh viễn	1917	48 $ 80
4 %,	»	1918	45 $ 80
6 %,	»	1920	66 $ 90
5 %,	hoàn dần	1920	74 $ 70
6 %,		1925	91 $ 45

Ngày 10 Mai 1926

3 %,	vĩnh viễn	47 $ 30	
5 %,	1915-1916	55 $ 75	

Tin tàu. — Tàu *Fontainebleau* mang thư sang Pháp, trở các giấy má có khai giá không kể, đến ngày 15 Mai hồi 14 giờ ở Haiphong sẽ chạy đi Saigon qua Tourane.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lên 5 giờ 20 phút sáng hôm 15 Mai.

Tại nhà hàm-điện chính ở Hanoi ngày 14 Mai từ 20 đến 21 giờ sẽ mở một *guichet* phụ.

Tàu *Claude Chappe* mang thư sang Pháp, đến 13 Mai hồi 5 giờ sáng ở Hải-phòng sẽ chạy đi Tourane, Quinhơn, Saigon.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Hải-phòng chuyển xe-lửa 20 giờ 7 phút, tối 12 Mai.

Hội Jeanne d'Arc tại Trung-kỳ. — Suốt cả tỉnh Trung-kỳ đều mở hội kỷ-niệm bà Jeanne d'Arc, nhân dân và các quan-chức đến dự hội. Các quan trong việc Cơ-mật có đến dự lễ tại nhà thờ Huế.

Các phi trường Y-pha-nhe. — Các nhà phi-hành Y-pha-nhe trong khi qua Hanoi có được Chính-phủ và các bạn phi-hành ở đây tiếp đãi tử tế, cho nên ngày 7 mới rồi có đến nhờ quan [illegible] ngài nhận lấy những lời khinh nhờn của chúng tôi, và nhờ ngài chuyển đạt cùng các quan chức Đông-dương tỏ lòng ân-nghĩa của các phi-hành-gia chúng tôi.

Ký tên : Gallarza, Loriza

Sở thanh-tra lao động. — Đọc nghị-định về việc đặt ra sở Thanh-tra lao động tại Bắc-kỳ này lược dịch như sau này :

Nay đặt tại phủ Thống sứ Bắc-kỳ một sở Thanh-tra lao-động.

Chức Thanh tra lao-động thì do quan Thống-sứ Bắc-kỳ lựa. Trách-vụ của viên Thanh-tra ấy có bốn đề :

a. — Khảo-xét cách thức làm thế lệ về sự lao-động, và tóm lại là hết thảy các vấn đề thuộc về nhân-công bản xứ và người quốc làm tại các nhà thương-mại, kỹ nghệ và canh-nông trong xứ Bắc-kỳ;

b. — Kiểm sát việc thi-hành các thể lệ về nhân công công các cách thức sự lao-động trong các nhà thương-mại, kỹ-nghệ và canh-nông;

c. — Soạn ra các biểu thống kê về nhân-công và các cách thức lao-động trong xứ Bắc-kỳ;

d — Hễ khi nào quan Thống-sứ ấy thì phải đi điều tra các việc thuộc về sự sắp-đặt nhân-công cùng lao động trong khắp địa-hạt Bắc-kỳ;

Về việc kiểm sát thuộc phương-diện chuyên-môn trong các mỏ, các nhà máy đốt lửa luôn, các hầm đá, các sở xe lửa, thì không có cái cách chi cả, vẫn cứ theo như thể lệ riêng hiện đương thi hành. Cứ việc trông coi các máy hơi nước, các xưởng chế tạo công các nơi đề những chất nổ cũng vậy.

Ngoài những cuộc thanh-tra tây thời quan Thống-sứ ấn định cho, thì mỗi năm quan Thanh-tra lao động lại phải đi thanh-tra các nơi một lần, chương-trình cuộc thanh-tra ấy do quan Thống sứ Bắc-kỳ ấn định.

Mỗi khi quan Thanh-tra lao-động hoặc đi điều khám hay thanh-tra một nơi nào về, thì phải làm một tờ trình quan Thống-sứ. Cần việc thanh-tra hàng năm xong thì phải làm một tờ trình thống hợp nói rõ rằng tất cả mọi công việc đã làm cùng mọi công việc khám xét về sự lao động trong suốt năm.

Phàm các tin tức cần gia cho Chính-phủ có ích cho sự sắp đặt công sự kiểm soát về việc lao-động cùng nhân công thì đều thông báo cho quan Thanh-tra lao-động biết rõ.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Quan Thanh-tra lao-động là một người thông tin và kiểm soát; trong khi thi-hành cái chức-vụ của mình thì có quyền được vào các nhà thương-mại, kỹ-nghệ và canh-nông, miễn là trước khi tới đấy, hoặc phải viết thư báo trước, hoặc báo miệng cho người chủ các nơi ấy biết, thì các chủ ấy phải chỉ dẫn cho viên Thanh-tra lao-động để thi-hành cái chức-vụ của mình. Tuy nhiên, mỗi khi quan Thanh-tra lao động tới khám đâu thì không được tiếp họ lệnh gì cả. Chỉ việc khám xét rồi trình bày cùng quan Thống-sứ mọi phương-pháp cần nên thi-hành thôi.

Trong khi quan Thanh-tra lao-động thi-hành cái chức-vụ của mình thì được miễn trừ mọi khoản lưu-thú về việc gửi thư từ hay giấy phép cũng như các quan Công-sứ các tỉnh trong hạt Bắc kỳ.

Mỗi năm quan Thanh-tra lao động được lĩnh thêm khoản phụ cấp là 800 đồng.

Tòa Thượng thẩm. — Sáng hôm qua tòa Thượng-thẩm xử những việc sau này:

Ăn cắp của chủ. — Ng-văn-Hong là bồi bị thưa ăn cắp 1 cái giầy 10 quan tiền tây của chủ là Mme Galliolis phố Lò đào phải tòa án Trừng-trị Hanoi phạt thì nay được tòa Thượng-thẩm tha vì xét không đủ chứng cớ.

Gặp người lạ chỉ tin. — Một hôm Ng-đức-Hiên tức Liên đi xe hỏa ngồi cùng toa với một người đàn bà bỏ đưa bé trông xinh xắn lắm. Ng-đức-Hiên làm ra bộ yêu đứa bé ấy, và mua quà cho nó ăn. Đến khi xe hỏa tới ga Hanoi thấy người đàn bà vừa cấp tháng vừa bế con có bảo để bỗ bộ đứa bé ra khỏi ngoài ga. Người đàn bà tỉnh thực rồi vàng đưa con cho tên Ng-đức-Hiên bế bộ. Bấy giờ nó nhân thấy đông hành-khách vội vàng theo ra trước bế đứa bé về nhà rồi đưa cho bố để nói là Ng-đức-Học đem về quê giao cho chị là Ng-thị-Hai nuôi. Còn người đàn bà kia cứ đi tìm con mãi không thấy. Cách ít lâu may người đàn bà lấy gặp tên Ng-đức-Hiên ở phố vườn hoa cửa Nam, với vàng nằm lấy đôi con thì nó nói đỗ rằng hôm ấy đợi mãi ở cửa ga không tìm thấy, nên phải gửi đứa bé về quê nuôi hộ và tự cho rằng đưa ra trả. Đoạn rồi đưa người đàn bà ấy đến hàng cơm ở phố ga để người ấy ăn cho nằm chờ mãi cũng không thấy gì, hỏi thì nó cai khất quanh. Người ấy xem ý nó không muốn trả mới phải đi kiện, tòa án Trừng-trị xét là dụng tình lấy đứa bé ấy, nên phạt Nguyễn-đức-Hiên 3 năm tù, Nguyễn-đức-Học và Nguyễn-thị-Hai mỗi tên một năm tù. Tòa Thượng-thẩm giảm tội cho Ng-đức-Hiên xuống 18 tháng tù không được án treo, Ng-đức-Học xuống 3 tháng tù án treo và Ng-thị-Hai xuống 6 tháng tù án treo.

Một tên rất hung tợn. — Ng-văn-An tức Triệu kim Lang tức Sửu, tức Vĩ-hữu Bí tức Trần-văn-Dương trước đã nhiều lần can án về tội ăn cắp, du-đãng và đã phải biệt xứ lại tỉnh về. Một hôm tên ấy can tội ăn cắp phải xử ở tòa án Haiphong, khi xét xong tuyên án thì nó vớ ngay cái suốn là đồ tang vật để ở bàn mà ném quan tòa và lại nói hỗn nữa. Hội thì nó khai rằng vì nó bị oan, tòa không cho nói hết lời để tỏ sự oan của nó mất trí khôn sinh điên mà hung tợn như thế, chứ thật nó không dám làm sự trái phép như thế. Tòa án Trừng-trị phạt nó 5 năm tù. Tòa Thượng-thẩm y án.

Hết cách lừa. — Trần-văn-Thọ, là thư-ký ở kho bạc biết sở Lục lộ cũng có một người thư-ký giống tên mình, bèn đến vay tiền một người Tây đen rồi viết văn-tự đề là làm ở sở Lục-lộ. Đến khi chủ nợ không thấy trả, phải đơn kiện người thư-ký ở sở Lục-lộ thì thành ra không phải, sau tìm mãi mới biết là làm ở kho bạc nhà không ở sở Lục-lộ. Hỏi thì Trần-văn-Thọ không chịu nhận là có vay nhưng xét tự dạng thì đích là làm nên tòa án Trừng trị phạt Trần-văn-Thọ thư-ký ở Kho-bạc 1 tháng tù án treo. Tòa Thượng-thẩm hoãn lại để gọi chứng xét rõ mới tuyên án.

Việc họa đồ từng mảnh. — Quan Thống sứ Bắc-kỳ định rằng khoản tiền lệ phí và khoản tiền lương mỗi ngày nhân nào của các người ở các tỉnh về họa họa đồ tại Hanoi thì thuộc về sổ dự toán Bắc-kỳ phải chịu.

Sổ dự toán Bắc kỳ lại phải từng tiền trước để sẵn các đồ cần dùng trong việc họa đồ từng mảnh như: vẽ, dây, thước gấp, giấy mực, sách đo, bút chì, vân vân cho các làng, rồi về sau có ai cần gì các làng sẽ hoàn lại theo cái giá ấy như Tổng-sứ đã định.

Các người họa đồ ấy về sau đi họa ở các làng thì tiền công sẽ do các chủ điền trực tiếp mà giả theo như cái giá của quan Công-sứ đã tỉnh định. Còn như họa các nơi công-điền công thổ thì sẽ do các làng giả mà số tiền các làng chi về việc ấy, nếu muốn đành thuế thêm để bù vào, thì phải do quan công sứ cho phép mới được và phải theo như thể lệ quan Công-sứ chỉ bảo.

Cuộc cá-vỏ. — Cuộc đấu võ này đã mở vào ngày chủ nhật 9 mai, trong sổ báo ngày hôm qua in lầm là chủ nhật 19 mai. Vậy nay cải chính lại cho đúng.

Muốn bán ngay một cái xe ô-tô «Delaunay-Bellville» 10 — 12 mã-lực, còn tốt lắm.
Hỏi tại bản-quán. 5.671

MUỐN BÁN:
Một cái nhà, ở phố mới số nhà 46.
Ai mua lại hiệu Bảo-chế Ân-hòa-Đường, ở đầu hàng Đường, mà hỏi. 5.672

Muốn bán lại một cái ô-tô kiểu Dodge, 24 mã-lực, 4-5 chỗ ngồi, máy khỏe, chạy rất tốt, giá 800$ Hỏi tại xưởng AVIAT. 5638.

HIỆU BÁO-CHẾ:
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
MỖI MỐI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở GẦY 8032

Một lễ đúc tượng Cửu-long trọng thể — Buổi trưa hôm 28 tháng ba ta mới đây, tại chùa Bát-mẫu làng Ngọc-hà, đã làm lễ rất đông đúc tượng Cửu-long. Nhân dịp ấy làng Ngọc-hà có mở hội ba ngày. Ngày hôm 26 thì thiên-hành rước nước tại chùa Bà-đá. Đêm rước rất lịch sự, và có một cái kiệu kết bằng hoa, xưa nay chưa thấy đâu nào có. Ngày 27 thì tế-lễ. Đến ngày 28 thì rót đồng đúc tượng. Hồi 10 giờ sáng ngày 29, có quan Thiếu Hoàng sang quỳ-quyền, các quan Tuần, quan Án, quan Bố, quan tổng-đốc Ng.-đình-Quỹ, quan tổng-đốc Bằng-trần-Vỹ, quan án Hoàng-văn-Chính, bà Tuần, bà Án Hà-nam bà Án Thái-bình, các quan phủ huyện Hà-đông cùng bào-quyến các nơi, và các bực thân-hào ở Hanoi cùng các tỉnh đến dự lễ đông lắm.

Khi quan khách tới nơi, có ông Thị-độc học sĩ Phạm-văn-Mỹ, tiến-sĩ kiêm chánh hương-hội làng Ngọc-hà, cùng các ông ký-dịch làng Xuân-biều, làng Ngọc-hà và làng Hậu-tiếp ra nghênh-tiếp rất là trọng-thể, rồi mời quan khách vào nhà quan-cư, kết hoa treo cờ, rất là trang-trọng. Ông tiến-chỉ Phạm-v-Mỹ có đọc mấy lời cảm-tạ quan khách quá bộ đến dự lễ, và nói mấy lời về công việc của bản xã. Quan Thiếu Hoàng đáp lại, có khen-ngợi dân xã, nhất là ông Phạm-văn-Mỹ, tuy rằng việc nhà, việc công rất là bộn-bề, mà không quản công lao khó-nhọc, lại lòng nom đến việc làng việc xã. Đoạn, ông tiến-chỉ Phạm-văn-Mỹ có mời quan khách thưởng thức tâm-banh chuyện-trò vui vẻ mãi đến quá 11 giờ rưỡi mới giải-tán, ai nấy đều lấy làm vui lòng đẹp ý, mà nhân-dân làng Ngọc-hà cũng lấy làm nở-nức rằng quan-khách đi quá bộ đến dự lễ rất đông như thế.

Bữa hôm ấy, chùa Bát-mẫu trang-hoàng rất là lịch-sự, cờ quạt, tán-tán, bát-bửu lố-bộ, rất là trang-nghiêm rực rỡ, lại thêm có phường nhạc tây nhạc ta thay đổi nhau, cứ những khúc rất là vui tai.

Ngoài sân chùa lại có đặt nhiều trò vui, như trọi gà, đánh cờ, bịt mắt bắt dê v. v. Người đến xem đông lắm.

* * *

Khi báo sắp in, bản-quán được tin rằng tòa thượng Cửu-long, cả thảy là 28 ngôi đúc bữa ấy đều được tốt đẹp. Như thế lễ đúc tượng của chùa Bát-mẫu thực đã được thập phần hoàn-toàn vậy.

Ngạch các quan coi-trị. — M. Tuyar, ký-sư coi-trị hạng ba, được phép nghỉ 30 ngày.

Ngạch học chính. — Mme Fabiani giáo học hạng ba, được nghỉ dưỡng bệnh 6 tháng.

Tại hiệu BÁO CHẾ MONTÈS có bán:
CHLORATE DE POTASSE dùng làm phẩm.
L'ALUN de CHROME dùng để thuộc da.
ACIDE FLUORHYDRIQUE dùng để đục thủy tinh.
CARBONATE D'AMMONIAQUE et *VANILLINE* dùng cho các hạng bánh và kẹo. 8001

Cuộc đánh số tombola của Nhạc-hội. — Nay hội nhạc (Société Philarmonique) ở Hanoi được phép mở một cuộc đánh số tombola riêng cho các hội-viên trong hội để lấy tiền giúp cho hội. Cuộc đánh số này chỉ có một lô trúng lấy cái máy hát và các đĩa hát thôi.

Mỗi số bán 0$50, được bán đến 400 số là xong.

Đến chủ-nhật 30 Mai 1926 thì mở số, do quan Biện-lý Hà-nội chủ-tọa.

Số trúng giải sẽ đăng vào báo và yết-thị.

Xe lửa chạy đêm đi Lao-kay. — Quan Toàn-quyền đã cho phép công-ty xe lửa Vân-nam, cho xe lửa chạy đêm từ Hanoi đến Lao-kay và Lao-kay đến Hanoi, cứ mỗi tuần-lễ một chuyến đi, và một chuyến về. Lệ ấy bắt đầu từ ngày 7 Mai cho đến 30 septembre 1926 thì hết.

Giới thiệu cách mới. — Bản quán mới tiếp được cuốn sách nhan là *Bát-quan hoài của* ông Á-Nam Trần-tuấn-Khải soạn, có bài các thể văn xuôi văn vần do hiệu ánh Xương-tỷ xuất bản. Văn chương của ông Á Nam thế nào tưởng không cần phải thêm lời bình phẩm nữa, chỉ xin nói để độc-giả biết cuốn văn này thực là tập thứ-tư cuốn Duyên nợ phù sinh của ông đã xuất bản mấy lần trước đó. Sách dày 64 trang, bán tại hiệu Xương-ký số nhà 35 phố hàng Thiếc. Giá bán 0$ 30.

* * *

Bản-quán lại tiếp được quyển *Gương kiên nhẫn* của ông Vũ-công-Nghị dịch ở truyện ông Thomas Edison ra, do M. Ng ngọc-Tấn in ấn hành. Sách dày 20 trang.

Bản-quán xin giới-thiệu cùng độc-giả hai cuốn sách mới ấy.

LIỄU THẦN. — Đã sinh ra kiếp làm người tất phải có một cách, hoặc sướng, hoặc khổ — sự sướng khổ ấy thường theo sau khắp cả mọi người, — Người sướng trước, kẻ khổ sau, kẻ khổ trước người sướng sau là sự rất thường ở đời cho người ta. — Ai cũng phải từng qua hai sự đó — Thấy ai sướng không nên tưng bốc, quý trọng, cũng không nên thấy ai khổ đã vội đi mỉa khinh bỉ.

Ai chẳng được sướng suốt đời, không bao giờ thấy cái sự phải khổ suốt đời.

Sự sướng: khổ là sự thường cho người ta — Người sướng lắm kẻ trong bốc, quý trọng — kẻ khổ phải chịu đủ nỗi khinh khi bỉ bạc là sự thường người ta ở đời vậy.

Etienne Ransom hiện đang đóng vai khổ ở đời, bị biết bao nhiêu nỗi khinh bỉ, người sau, kẻ đuổi.

Etienne Ransom, về sau đóng vai sung sướng, giàu có, được biết bao nhiêu kẻ trọng bốc, quý trọng.

Tích chuyện này tỏ rõ những cách trọng bốc, quý trọng, đè-nén và khinh bỉ của người ta ở đời đối đãi với nhau, lúc sướng, lúc khổ.

Tại rạp Cinema Palace
Từ thứ tư 5 đến thứ ba 11 Mai 1926. 4.008

VỊ ĐI XA MA BÁN
Một cái xe ô-tô «Renault», 6 mã-lực, 4 chỗ ngồi, kiểu mới, xe cũng còn mới, rất nhiều đồ phụ, đáng giá 250$00, đèn, kính, đồng hồ, công-tơ ki-lô-mết.
Đặt giá 1.400$00. Hỏi tại M. Rouan, Résidence Tuyên-quang. 5.661

VẢI TRẮNG BÁN CHIẾU HÀNG
Nhà DEMANGE Hanoi có nhiều thức hàng trắng bán giá chiếu hàng:
một tấm 18m 4$20
một thước 0.24

Cuộc đi xe đạp vòng thế giới. — Ngày hôm qua, M. Keiker là người Hà-lan đi cuộc xe đạp vòng thế-giới của nước Hà-lan có đến chơi bản quán. Cuộc xe đạp này bắt đầu đi từ tháng 1940, không hai năm nữa mới xong. M. Keiker đi khắp các nước Âu-châu, rồi sang Á-châu, tới Saigon vào trung-tuần tháng Avril. Đến đấy ông đổi xe đạp mà dùng một cái xe đạp của hiệu Bécé-Sport, khởi hành ở Saigon ngày 22 Avril, rồi đi Hanoi ngày 8 Mai. Ông tới đây mấy ngày, là vì khi tới Huế bị sốt phải ở lại đấy ba ngày. Ông đi đường xa xôi như thế, và đi phải đau ở Huế, mà người vẫn lanh-lợi cũng cấp lắm. Ông có nói từ Saigon ra đến Hanoi đường bị rất là khó khăn, nhưng nhờ cái xe hiệu Bécé-Sport nhẹ nhàng, chắc chắn, nên đi đường được rất là thảnh thơi, lúc nào muốn nghỉ thì đỗ, chứ xe không bị bị hỏng hỉa nào. Nay mai M. Keiker định đi Nhật-bản, rồi qua nước Nga, nước Đức để về Hà-lan, độ hai năm nữa thì tới nơi. Vậy bản-quán có lời chúc cho M. Keiker được mạnh khỏe luôn, và nhân tiện công giới thiệu cho các nhà đi xe đạp biết hiệu xe Bécé-Sport.

Tưởng lục. — M. Phạm-gia-Thụy, tuần-phủ hạng nhì ở Vĩnh-yên, vì đã có công trong việc họa đồ từng mảnh ở tỉnh lỵ, nên nay được cấp một đạo tưởng lục.

Ngạch thừa phái. — M. Đoàn-triệu Mai, thừa phái hạng năm châu Thụy-vi (Lao-kay) được phép nghỉ 22 ngày.

Ngạch binh ai. — Ng-văn-Nguyên, phó quản-cơ ở Bắc-ninh được nghỉ không lương để chờ kỳ về hưu-trí.

Những tin tiệm tấp. — Ng-tri-Toàn 17 tuổi, nhà ở phố nhà thương Khách bị bắt được quả tang ăn cắp một cái khuy vàng của cô Bonhati-Ái ở bên Gia-lâm.

Ng-văn-Chom 18 tuổi, có một bao gạo mà hỏi không nói được là lấy ở đâu;

Hoàng-thị-Trịu 23 tuổi *compradore* tàu *Phu lu* của M. Bạch-thái, bị kiện là ăn cắp 57 đồng;

Ng-thị-Mai 18 tuổi bị kiện là ăn cắp 300 đồng và cả đồ nữ trang bằng vàng của Mme Ng-thị-Tu ở Nam-định đều phải bắt để xét hỏi.

Từ sự. — M. Đỗ-đình-H. nhà ở hàng Bông bị án nợ thì đã phải giao cho người thừa-phái-lại đúng kiện.

CINÉMA PATHÉ
Từ thứ sáu 7 đến thứ năm 13 Mai 1926
Chớp tích
QUAN-BA BLOOD
Sự tích rất hay!
Chia làm mười đoạn! Chớp làm một bận!
CINÉMA TONKINOIS
CHƯƠNG-TRÌNH
Từ thứ bảy 8 Mai đến thứ năm 13 Mai 1926
Thời-sự Eclair
MỘT NGƯỜI THẮNG LỢI
Truyện phiêu lưu, chia làm 7 phần
Từ thứ bảy 8 cho đến thứ năm 13 mai 1926 ngày nào cũng có chiếu buổi ban ngày, từ 17 h 30 — Hạ giá. 8.009

Tin sau cùng

Về việc bầu tỉnh trong ngày hội Jeanne d'Arc

Vì sức về các vụng-đột xảy ra trong khi làm lễ kỷ-niệm Jeanne d'Arc ở Paris, trong 221 người phải bắt, hiện 21 người còn phải giữ, chưa được tha.

Tại cuộc hội nghị của đảng Xã-hội Hội liên-hiệp của đảng xã-hội ở Puy de Dôme, họp ở Clermont-ferrand, đã bỏ 67 vé đối với 43 vé ủng-hộ nhà một khoản của M. Paulin, nói sau này có thể ấn-định điều-kiện thế nào thì sẽ dự tòa nội-các.

Việc ở Maroc

Quân Pháp và Tây-ban-nha tiến được 12 kilomètres ở Oued Kert của đạo quân đã tiếp-ứng với nhau. (*Indopacifi*)

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Cuộc hát đặc biệt — Đến tối 11 và 12 Mai này tại rạp hát Lao-động-đài sẽ có cuộc hát đặc-biệt theo lối cải-lương, diễn-tích: *Gương đời soi chung* của một tay văn-sĩ soạn ra, để lấy tiền giúp Dưỡng-chính Phật-văn học-trực.

Cuộc hát này do mấy ông trong Quảng-nhã-nhạc-hội tổ-chức. Chắc hẳn cũng hái-sẵng sẽ đến coi đông.

Ngã vỡ sọ. — Hồi 16 giờ chiều thứ bảy 8 mai một người thợ của sở máy điện tên là Vũ-đức Hậy, lại nhà hát tây để mắc đèn, chẳng may ngã từ trên cao xuống thềm xi-măng cao ước 15 thước, bị vỡ sọ, chết ngay lập tức. Tử-thi đã cho đưa vào nhà xác để khám-nghiệm.

Nghe nói có nhà ấn người mật-kích chỉ thấm-kích để nói đông mới thương thì mà khước cả sự ấn chơi trong ngày hội bà Trinh-Đức.

Ăn cắp đường. — Phạm-văn-Trác làm cu-li ở Quan-khẩu nhà ở Lạc-viên bị bắt tống giam về tội ăn cắp đường ở tàu Fong'a neblean.

Thuốc lá giả hiệu. — Theo tờ sức số 2.082 của quan Chưởng lý tòa án, sở Cẩm đã cho xét vì việc thuốc lá qui-cấu giả hiệu.

Lạc mất chó — M. Guyon de Chemilly trình lạc mất mất con chó tây lông trắng có đốm vàng.

Mất ống chụp. M. Puylagarde nhà số 16 phố Bonnal trình rằng chủ-nhật 9 mai, vào khoảng từ phố Henri Rivière xuống Quan-khẩu, đánh rơi mất chiếc ống chụp hiệu Kodack số 672 — 9.

Ôm đường. — Một người ăn mày đàn ông lòa đem nằm ở đường cái thì người ta đã cho đưa vào nhà thương.

Đánh nhau. — Ng-văn-Lục 31 tuổi, đi đưa bánh, bị thua đánh người bị thương nên phải bắt giải vào tòa án để xét hỏi.

SỐ 100
Nam-Tông Phi-Long
NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Vua *Nam Đường* ngồi chầu, liền họp các quan triều-thần trung-nghĩa mưu kế. Có chức khu-mật-sứ là *Trần cảnh-văn* tâu rằng:

— Khi-thế quân *Châu* hiện đang hăng-hái. Và *Lưu ngạn trình* lại mới thua, nếu ta đem quân ra đánh, giữ sao cho khỏi thất bại. Chúa-công nên sai một viên đại-tướng đem quân ra đóng ở *Thanh-lưu-quan* để ngăn cản quân *Châu* không có đường tiến sang. Ta cứ dàng sức cố thủ, may ra cũng thành công được.

Vua *Nam-đường* theo lời, sai *Hoàng-phế hưng* và *Diêu-phượng* hai người đem một vạn quân ra đóng đồn ở *Thanh lưu quan*. Lại nói chuyện *Châu chấn* nghe tin thắng trận, gia phong cho *Lý-trọng tiến* làm chức đô chiêu thảo-sứ, sai đem quân tiến đánh *Thọ châu*.

Lý-trọng-tiến vâng lệnh, đem quân thẳng đường kéo đến chân thành *Thọ châu*, trông thấy trên mặt thành canh-phòng rất nghiêm-mật, liền chia quân vây đánh bốn mặt, lại mộ thêm mấy vạn dân-đinh để suốt ngày suốt đêm đánh gấp.

Bọn *Lưu-nhân-chiêm* ở trên mặt thành ném đá và hầu sáng xuống, quân *Châu* không dám đến gần, chỉ bắn vậy hơn hai mươi ngày mà vẫn không phá vỡ *Châu chúa* lại sai *Triệu-khuông-dận* đem thêm một vạn quân nữa đến để tiếp ứng.

Triệu khuông-dận đi vòng xung quanh thành xem xét một hồi, rồi vào bảo *Lý-trọng tiến* rằng:

— Quân giặc cố đóng chặt cửa thành, dàng cách cố thủ thì quân ta làm ngày chẳng nổi, không được lâu đâu. Vậy ta phải dàng kế, mới có thể phá vỡ được. Ngày nay ông nên đem quân lui ra ngoài mười lăm dặm hạ trại, giả cách nói là vì việc hết lương, cho nên phải rút về; còn tôi thì đem quân ra đóng đồn ở *Đô-sơn*, để giả làm cách quan-vọng. Quân giặc thấy vậy, tất đem quân đến cướp trại, bấy giờ hai ta cùng đánh ập vào, thừa thế phá vỡ thành *Thọ chiêu*, thiệt thường công chẳng khó gì vậy.

Lý-trọng tiến nói:

— Kế ấy thật là cao kiến!

Nói xong, liền cùng *Triệu khuông-dận* rút quân ra 50 người chia đóng một nơi. Quân *Nam-đường* ở trong thành trông thấy quân *Châu* đang đêm rất lui, liền vào báo với *Lưu-nhân-chiêm*.

Lưu nhân chiêm sai người đi dò lại tin tức thì chúng về báo rằng:

— Quân *Châu* vì sự hết lương, muốn bỏ trốn về, nhưng sợ quân ta đuổi theo, cho nên hãy lui ra ngoài mười lăm dặm đóng đồn, để dẫn dắt rồi mới rút hẳn.

Cuộc đi-thám là *Hà-diên-tích* bàn với các tướng rằng:

— Quân *Châu* hết lương, định bỏ trốn về, đó là một việc đích-thực. Ta nên đem quân đuổi theo, tất sau cũng được toàn thắng.

Lưu-nhân-chiêm nói:

— Quân *Châu* bay dàng những mưu qui-quyệt, vậy tất không phải là cái kế hãn lừa đối ta đó, ta chớ nên đuổi theo.

Hà diên-tích nói:

— Nếu ông cứ lòng nghi ngờ mà thôi thì chỉ khiến cho quân ta thêm nhát sợ mà thôi.

Hà-diên-tích không nghe lời *Lưu-nhân chiêm*, thu thì đem năm nghìn quân đụng sở nổi trống, tiến ra đuổi đánh quân *Châu*. *Lý trọng-tiến* nghe nói quân *Đường* đuổi tới, truyền cho các quân giả-yếu cản ở trước trận, còn những quân tinh-nhuệ thì cho mai phục tại phía trong rừng, đợi nghe hiệu súng nổi lên, sẽ thừa cơ tiến ra đánh gấp.

Khi *Hà-diên tích* đem quân tới nơi, bọn quân *Châu* giả yếu kia giả cách run sợ, chạy đánh mà để bỏ chạy hàng năm dặm đường. *Hà-diên tích* thấy vậy, thúc quân đuổi theo, hồng nghe một tiếng súng nổ, toàn phục binh ở trong rừng, giáo dài gươm sắc, làm mẫu kêu ra.

Hà diên-tích giật mình, quay ngựa bỏ chạy, có mặt viên tướng đón đầu ngăn lại mà quát rằng:

— Muốn tắt thì xuống ngựa nộp mình đi, may còn bảo toàn được tính-mệnh!

Viên tướng ấy là ai? Tức là *Tào-anh* đó. *Hà-diên tích* mắc đạo vào vào đánh *Tào anh*. Hai bên giao-chiến mới được mấy hợp thì bị *Tào-anh* chém cho một nhát mạo, ngã ngựa mà chết!

Quân *Châu* reo hò đuổi đánh, thành ra quân *Đường* thua to. *Triệu-khuông-dận* ở trong sẵn *Đô sơn* cũng đem quân tiến ra, thừa thế chiếm lấy thành *Thọ-châu*. *Lưu-nhân-chiêm* đem toàn thể binh mã về giữ ở *Thái-châu*.

Lý-trọng-tiến cùng *Tào-anh* lại hợp quân làm một, tiến ra một nông *Hoài*, chiếm được hơn một vạn thế-cấp quân *Đường*, cướp được một trăm năm mươi chiếc chiến-hạm. Bấy giờ quân *Châu* thanh-thế rất lừng lẫy. *Châu-châu* nghe tin đã chiếm được *Thọ châu*, ngự giá liền vào đóng ở trong thành.

Triệu khuông-dận nói với *Châu-chúa* rằng:

— Nhờ cái hồng-phúc của bệ-hạ mà quân ta chiếm được thành *Thọ-châu* này, quân giặc khốn quẫn, đã phải rút về *Thanh-lưu quan*. Ngày nay *Lý trọng tiến* đóng ở *Hoài hà*, *Lý-cốc* đóng ở *Chinh đương*, đều là những nơi trọng yếu, chớ nên dời đi chỗ khác. Vậy bệ hạ-thân xin đem quân hầu-hạ sang đánh *Thanh-lưu-quan*, rồi thắng đường tiến đánh *Thái-châu* thì chỉ riêng chỉ sự trong bao lâu sẽ chiếm lấy được nước *Nam-đường* vậy.

Châu-chúa nói:

— Cái mưu kế thần diệu của tướng-quân, quân giặc không thể nào mà địch nổi. Trước quân nên vì ta bắt lòng.

Triệu khuông-dận bằng hái đem quân đi đánh *Thanh lưu quan*. Quan trấn thủ ở *Thanh lưu-quan* là *Hoàng-phế-hưng* và *Diêu phượng* hai người thương nghị với nhau rằng:

— Ngày nay quân *Châu* đã chiếm được thành *Thọ-châu*, tất sau cũng thắng đường kéo quân sang đánh cửa quan này, quân ta khó lòng mà địch cho nổi, chi bằng ta lui về giữ thành *Thái-châu*, phải bỏ cho ngỏ để làm sách cố-thủ.

Diêu phượng nói:

— *Thái-châu* là một nơi trọng yếu, nhưng cho về sau quan ấy mới có thể giữ nổi vậy ta nên cố giữ cửa quan này để làm phên rậu cho thành *Thái-châu* thì quân *Châu* vị tất đã có thể làm thế nổi.

Hoàng phế hưng không nghe, rút quân về đóng giữ ở *Thái-châu*. Ngày hôm sau, *Triệu khuông-dận* đem quân đến, thấy thành không bắn nổi một sát sẩu. Bấy giờ ông nên đem mình hộ-binh trực khắc đi lấy gỗ đóng bè qua sông, nhân lên quân giặc vào thành chưa yên, thừa thế đánh ngay thì cái *sơ* phá vỡ thành *Thái-châu* này, thật dễ như người nhặt lấy cái vậy.

(*Còn nữa*).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)



ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
MẠ VÀNG
Máy mỏ-neo,
15 chân-kính
Mặt và kim
có chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11$50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI
3011

新民書館

MỚI XUẤT BẢN

40 BÀI QUỐC-SỬ

Soạn cho học-trò thi Sơ-học-yếu-lược dùng.
Có 40 bài học, 40 đoạn toát-yếu, rất nhiều bài đọc.
Của NGUYỄN-TRIỆU-LUẬN soạn
Giá bán : 0$40 — Cước phí : 0$15
Thư và mandat gửi cho TÂN-DÂN THƯ-QUÁN, Hanoi.

TRÀ VINH-MẬU

sản-hiện khai-trương ở *Quảng-đông bên Tau*, đã mấy mươi năm nay, có mở xưởng chế-tạo ở *Vĩ-đi-sơn*, chọn các thứ trà đầu-xuân thượng-hảo hạng tại trên ngọn núi



cao như liên-tâm, 8 long và thúy-liên, vân vân, đóng cách hóa-học đến chè, xa gần ai cũng biết tiếng.

Mới đây lại phát-minh một thứ trà liên-tâm nhỏ xanh, gọi là « SONG-HỈ CHÍNH-THÁI DANH-TRÀ » cũng được nhiều quí-khách hoan-nghênh. Nay xin đem những đều riêng của trà VINH-MẬU đăng báo, để quí-khách thưởng trà không đến nỗi mua lầm.

Các chi điểm bán trà VINH-MẬU :
Nam-định : phố Khách, số 144.
Hà-nội : phố Hàng-ngang, số 26.
Hải-dương : phố Khách, số 14.
3022 Vinh-Mậu trà hiệu cẩn bạch

Dépuratif Ribal

Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền : 1$30

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng-độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền : 0$80

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi
3023

Mấy điều khuyên về cách đề-phòng bệnh đau mắt

Quan Bác-Sỹ CASAUX, hiện bây giờ làm giám-đốc Nhà thương chữa mắt ở Hanoi, khi có đại hội-đồng bàn về các chứng bệnh xứ nóng tại Saigon năm 1913, đã nói rằng xứ Đông-dương là một xứ nhiều người lòa thứ nhất.

Quan Bác-Sỹ ấy lại nói rằng phần nhiều những mục-tật ấy cũng chỉ tại các chứng đau mắt thường mà sinh ra, nếu sớm biết chữa thì không đến nỗi nào.

Mà bệnh đau mắt lại là một bệnh người Annam mắc phải không biết bao nhiêu mà kể.

Vì thế cho nên phải tìm phương ngăn-ngừa bệnh ấy, về khi mới đỏ mắt, có nhứt mắt, đã phải chữa ngay; phải có một thứ thuốc đau mắt rất kiến hiệu là ví lẽ ấy.

Bản-hiệu đã đến tận quan danh sư, mới nói đến trên kia xin một cái đơn để chế ra một vị thuốc đã rẻ tiền mà lại kiến hiệu mà tra vào mắt không đau. Thuốc ghé theo đơn ấy chính là thuốc,

COLLYRE JAUNE
selon formule du Docteur CASAUX
Hiệu bào chế CHASSAGNE
Lafon và Lacaze
có bằng bào-chế đệ nhất hạng tại Đại-học-đường Paris, kỉ-nghiệp
80, Rue Paul-Bert, Hanoi

Rơi mất — Trần-văn-Tác 32 tuổi, làm bồi ở nhà Ogiastro đánh rơi cái ví đựng tiền có 12 đồng xu, một chiếc thẻ tùy thân năm 1926 và một chiếc thẻ sưu nhà quê làng Hữu-bổ tỉnh Nam-định.

Đinh-văn-Lăng 20 tuổi, su lí xe, nhà ở Lạc-viên, đánh rơi chiếc thẻ tùy thân năm 1926 và chiếc thẻ sưu tỉnh Kiến-an.

NAM-ĐỊNH

Hội Trí-trí đại-hội-đồng thường-niên. — Kính trình các ngài.

Kỳ hội-đồng kỳ sự định đến thứ sáu 14 Mai 1926 hồi 7 giờ 30 tối, hội ta sẽ họp đại-hội-đồng thường niên tại nhà hội quán ở phố hàng đồng Nam-định.

Các công việc hội định bàn :
1· Tờ trình của ông hội trưởng về công việc hội trong niên hội 1926, 1926.
2· Định sổ chi tiêu niên hội 19.6, 1927.
3· Việc lầm hội quán,
4· Các việc vặt,
5· Bầu lại ban trị sự.

Kính mời các ngài bớt chút thì giờ đến dự hội cho đông. Ngài nào bận việc không đi được xin đừng giấy đinh theo mà nhượng quyền để ông khác đi thay.

Nay kính đạt
Hội trưởng
Nguyễn-văn-Hợi

Hội học giới bảo trợ họp đại-hội-đồng. — Kính trình các ngài.

Kỳ hội đồng trị sự hôm 28 avril rồi định đến chủ nhật 16 Mai 1926 hồi 8 giờ sáng, hội ta sẽ họp đại hội đồng thường niên tại nhà hội quán hội Trí-trí phố hàng đồng Nam-định.

Các công việc hội định bàn :
1· Tờ trình của ông hội trưởng về công việc hội trong niên hội 1925, 1926.
2· Định sổ chi tiêu niên hội 1926, 19.7.
3· Việc lầm hội quán,
4· Các việc vặt,
5· Bầu lại ban trị sự.

Kính mời các ngài bớt chút thì giờ đến dự hội cho đông. Ngài nào bận việc không đi được xin đừng giấy đinh theo mà nhượng quyền để ông khác đi thay.

Nay kính đạt
Hội trưởng
Đào-văn-Minh

Coupe Học-giới. — Ngày chủ nhật 9 Mai hôm qua hội kỷ niệm bà Jeanne d'arc đã có cuộc đá bóng thi tranh giải của hội Học-giới Bảo trợ giấy quảng cáo yết lên gần trên rất trường bà con Nam thành nhất là các cậu học-sinh lấy làm hoan nghênh và mong cái giải đặc biệt ấy sẽ vào tay ai.

Buổi sáng 8 giờ giải đồ con mưa rào những người đi xem là lượt đến lấy làm thất vọng có lẽ phải hoãn chắc. Ngờ đâu cái trận mưa đó làm cho tiêu tan cái hơi nắng nàn cho trời những bụi bặm đã cho các thiếu niên toả được khỏi chịu cái hơi rông nực của mặt trời mùa hạ. Mưa độ 9 giờ thì tạnh hẳn, trời lại mát mẻ. Lúc đó những người đi xem lại đổ ra đứng sung quanh bãi trường thì đen ngòm như kiến. Khu đất đến sẩm cỡ chừng giải gai làm giới hạn, thực là một cuộc đá bóng rất trọng thể.

Có nhiều hội dự thi, song đá final thì có hội Tân mỹ và « Etoile Rouge » tức là Mỹ thành. Bên Tân-mỹ thì bận áo xanh mũi là mũ cổ trắng, bên Etoile Rouge thì áo đỏ thẫm cổ trắng. nguyên cho đều hiệu ông sao đỏ.

Đúng giờ M. giáo Tuân ấy viên hội Học-giới Bảo trợ ban thổi thao cầm còi nổi hiệu.

Hai bên dàn quân, cỡ viên trọng tài vừa thổi, hai bên đá rất là kịch liệt, đá lăm quả rất tỉ tính, quả bóng tung lên lộn xuống trông thực ngoạn mục.

Bên áo xanh có mấy cậu nhỏ đứng *arrières* và *avants* như cậu Cần, cậu Tế, cậu Sinh cậu chuyền đá thực khỏe mà dáng bộ đẹp. Khi quả bóng đưng bon bon lên thì vào chân ngay cậu Phạm bá Dy trao sang cậu Trần-đăng-Doanh rồi lại bắt sang cậu Phan văn-Ngọc thì như tên bắn ở, thực mạnh xuyên qua khung bên Tân-mỹ, cái rắc, tưng vỗ tay khen cùng tiếng hò deo vang giới dậy đất. Lúc này các cậu áo xanh hết sức chống cự, đá cực kỳ hăng hái. Song không sao lấn được đất bên áo đỏ vì bên E. R. có các cậu Tước, Châu Dy, Đoanh Thuần đi *avants* vừa đều, đá vừa đỏi. Ta lại nên khen cậu Tước và cậu Ngọc đứng *arrières* đã được nhiều quả vỗ tay khen. Hai bên hết sức giữ gìn thì hết nhiên quả bao là đến gần bên goal bên áo đỏ thì cậu Trần-Việt là người giữ goal có danh tiếng xưa nay bắt được đá ra không rgờ vướng chân mấy người *avants* bên áo xanh thì một người bên áo xanh đá, quả bay đang đi, cậu Việt vừa chạy ra đỡ, thì rõi nhiên một cậu học trò nào ngồi gần cột lấy chân đá ra, thành ra bị bên xô xát, một bên áo xanh nói nếu không có cậu học trò ngoài đá ra thì bên ấy thắng mất vào bên áo đỏ rồi không thua nếu không có cậu học trò đá ra thì cậu Việt giữ *Goal* đá ra được. Sau viên trọng tài bảo bên áo xanh từ đây vì có nhiều người bảo viên trọng tài bênh bên áo đỏ, thế là hết giờ nghỉ *Demi-temps*, Song phần thứ nhì cậu Đích-văn-Vy và cậu Ng-quang-Hiền bên E. R. đã mấy quả xuýt được, kết quả hòa 1 sur 1. Vậy có lẽ thứ năm lại phải đá lại lần nữa Mong rằng các nhà buôn to, hội Học-giới Bảo trợ cứ mỗi tháng treo một giải (coupe) để khích khao ta nên thể dục ở tỉnh nhà.

VĨNH-YÊN

Đá bóng. — Nhân ngày hội Jean e d'Arc, bà con tỉnh ta được xem một cuộc tỉ-thí rất đích đáng : không nói ai cũng biết là cuộc đá bóng mà hội của các học-sinh (tội này cũng có vài ông làm ở các công-sở chơi nữa, tranh đấu với hội của tỉnh-ly.

Trước khi vào cuộc đấu hơn một giờ mà các người đến xem đã đông nghịt, bỗi cỗ trước cửa tỉnh, tuy rộng nhưng cũng không đủ chỗ, ai cũng chóc xó chỗ nào mới có chỗ xem. Cuộc chơi này vui-vẻ và long-trọng lắm, vì quan Chánh sở và các quí quan cùng các quí phu-nhân đều đến chứng kiến đông đủ cả.

Đến 5 giờ năm phút thổi hồi bắt đầu vào cuộc. Trông hai bên đều nhanh nhẹn cả, song bên học sinh cũng có kém phần mạnh-khỏe. Tuy nhiên ở cậu đá rất hăng-hái, mà cách sử-trí lại lanh-lợi sáo sảo. Đáng khen nhất là mấy ông làm các công sở, tuy lâu nay không đá (đã đến 3, 4 năm rồi) và trước ngày ganh tài đua sức cũng lập được hai buổi mà đá lắm quả rất tài tình, không kém gì những tay thao-luyện. Còn bên học sinh chơi cũng cặp thật, song chơi chưa được đến nơi đến chốn, nên không tài nào định lại với bọn học-sinh được. Bởi vậy nên mới bắt đầu đá độ vài phút thời một người « *avant* » bên học-sinh chân được quả bóng lừa vào trước cửa gôn đá một cái thật mạnh người giữ gôn đành thúc-thủ chịu vậy. Thế là bên học sinh được một văn rồi. Từ đó về sau bên tỉnh lại lần lượt thua ba văn nữa. Ấy cũng là nhờ có ông quản một giữ gôn rất khéo-léo, không thì còn thua nhiều nữa. Nhưng bên tỉnh cũng không lấy thế làm nản lòng, vẫn ra công gắng sức để gỡ lại, song vẫn không làm gì được. Mãi về sau nhân lúc học sinh đã chểnh mảng, bên lính mới thừa thế gỡ lại được một văn. Thế là bên học sinh đại thắng.

Trước khi về ông Tư... có lại cảm ơn quan Chánh-sở đã không quản mất thì giờ đến chứng kiến cho cuộc vui này thêm phần long-trọng, thời ngài có lỗi lời khen ngợi bọn học-sinh.

Nghe đâu như các ông làm ở các công sở có dự cuộc đá bóng này định làm điều lệ xin phép quan trên lập một hội đá bóng cho quy-tụ hẳn hoi.

Ước ao rằng các ông nên đồng tâm hiệp-lực để cho hội chóng thành, cũng là một cách khuyến-khích con em trong tỉnh về đường thể-dục.

Ký ở đây cũng xin hiến đồng tình cùng các ông và có vài lời thành-thực ước ao hội các ông được trường tồn.

Ph.-v.-Th. lai cảo.

CÁI VỆ-SINH CHUNG CỦA HÀNH-KHÁCH

Hôm nọ tôi đi có việc riêng, lúc đi qua Thanh-Hóa có vào một hiệu cao-lầu mới mở, hiệu lấy tên là « *DUYỆT-VIỆT-TỪU-GIA* » để trọ, ở phố ngang, số nhà 8, lúc vào trong hiệu ấy, trông thấy rất là lịch-sự, cao-ráo, có đủ cả buồng ăn buồng ngủ rất hợp cách vệ-sinh. Tôi ở trọ đấy được hai hôm, tôi ra đi, thì người chủ tính tiền là 2 p. 1 tôi lấy làm ngạc-nhiên, tưởng rằng người ấy tính nhầm chăng, vì hai hôm tôi ở đấy, thấy những kẻ hầu người ha rấy có lễ-phép, chỗ ăn, chỗ ở, cùng thức ăn, thức uống thật thanh-lịch vệ-sinh. Vì những đó mà tôi tưởng cái tiền trọ phải hơn lên, có sao lại tính hạ thế, hay hoặc nhầm chăng; vậy tôi có hỏi lại người chủ, thì người ấy có bảo giá cho tôi biết là, cả ăn với buồng ngủ một ngày 1 p. 20. Còn buồng cho thuê 0 p. 80 một ngày.

Vậy tôi cũng không muốn đăng lên báo làm gì cho nhưởm tai liệt-vị, nhưng vì tôi thiết nghĩ, cái sự vệ-sinh là của chung mọi người cho nên mới đăng lên báo, để có khi nào các liệt-quý có qua đó mà muốn tìm nhà trọ, nên đến hiệu ấy thì được vừa ý, và giữ được cách vệ-sinh cùng đăng đồng tiền trọ-phí. Ông chủ hiệu ấy là Phúc-Thái, Thanh-Hóa

A. T. Khách trọ lai cảo

5.667.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

ĐỘC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Berl, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

Là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất : Santalol và chất : Uroformine

Giá 1$80 một hộp

BỆNH GIANG-MAI
và cách thử Wassermann

Cách thử do giáo-sư Wassermann phát minh ra, là thứ bằng máu lấy ở hồi huyết-quản, và phải dùng đến những thuốc-thử như chất lấy ở gan giống mắc bệnh giang mai, chất nước máu gọi là hémolytique, chất nước máu chuột bạch và các chất độc trong máu cừu, khi thử phải thử trong các ống riêng, thử có nọc bệnh, thì chất nọc trong máu không việc gì, và chất lòng không có sắc gì cả ; thử không có nọc độc, thì chất độc trong máu bị tan ra, và chất lòng có sắc đỏ như máu.

Nước-máu của người đau nhẹ thì thử cách Wassermann cũng biết rõ nặng nhẹ thế nào. Trị thuốc được it lâu, thì thử thấy nhẹ đi, mà thuốc càng nhiều. thì lại càng chóng kiến hiệu. Trong một bài của bác-sĩ Lyser, nói về thuốc Sigmargyl, đăng trong tạp-chí « Revue nationnal d'hygiène », tháng Septembre 1923 có nói : « Cách thử Wassermann khiến cho ta có thể xét sự hiệu nghiệm của các thứ thuốc, và biết rõ cái giá-trị của các thứ thuốc mới ». Trị bệnh bằng thuốc Sigmargyl thì người đau nhẹ, hay đau nặng vừa, chỉ uống từ 62 đến 112 viên trong một hạn từ 5 đến 7 tuần lễ, là thử theo cách Wassermann thấy khỏi hẳn. Người mới bị đau thử máu chưa thấy, mà dùng thuốc ấy, có thể ngăn cho nọc độc không vào đến máu. Đó là một điều của bác-sĩ Yonesca đã nghiệm thấy.

Xem thế thì rõ cái giá trị của thuốc uống Sigmargyl, vì thuốc tiêm không có thứ nào hiệu hơn nữa. Muốn thí nghiệm thuốc ấy, và muốn mua thuốc ấy hỏi tại nhà Laboratoire Chimiothérapique, 2 place du Théâtre français ở Paris, hoặc ở các hiệu bào-chế bán thuốc ấy, sẽ tặng các sách nói rõ về vấn-đề ấy.

Dr. PETITJEAN

Ở Hanoi thì hỏi tại MM. Lafon et Lacaze (Hiệu bào chế Chassagne)

3046 a

Bột ăn PHOSPHATINE FALIÈRES đánh

tiếng lâu nay, bán gởi đựng trong hộp thiết hàng chỉ khít, kính lắm.

Có mua chuộng nhờ được bột PHOSPHATINE FALIÈRES đóng hộ tinh khiết, lớn nhỏ bèn nhỉ nhỏ sữa, người lớn đau huyết, ông già bà cả lật nhượng, cũng là kẻ có đau ốm mới mạnh.

Đã trữ bán cùng khắp — Tại chỗ thì ở Paris. Số 6, đường La Tocheite. R. C. Paris. 97.307.

CÁC QUÝ-KHÁCH CÁC TỈNH NÊN CHÚ Ý!

Kể từ ngày 1er Mai 1926. Hiệu Đắc-Bằng ở Hanoi mở thêm một phòng chuyên trị về việc nhận mua hàng hộ cho các nhà tư gia và các nhà thương mại ở các tỉnh.

Có người rất sành nghề dùng làm Quần-Lý đã từng làm Mai-Bản ở các hiệu buôn lớn. Vậy từ nay trở đi các Ngài ở tỉnh xa muốn dùng bất cứ hàng gì, hoặc Hàng Sến, Tạp Hóa, các đồ ăn uống, hay các đồ dùng trong nhà, thì xin cứ gửi giấy hay đánh giây-thép về sẽ có hàng gửi ngay, theo cách lĩnh-hóa giao-ngân.

Đánh giây-thép : ĐẮC-BẰNG HANOI
Giây nói số 341

Nay kính cáo
Đắc-Bằng, 72 phố Hàng Bồ, Hanoi
3051

SÁN-NHIÊN-ĐÀI Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Rạp Sán-nhiên-đài chúng tôi mở ra đã hơn 10 năm, hát theo lối cải-lương, nghĩa là xếp đặt cảnh nào ra cảnh ấy, những điệu bộ khi xưa đến cải chính cả lại, ra sân khấu không có mũa hát như xưa nữa. Bấy lâu nay bản hội vẫn lưu tâm về việc hát để được vui lòng các lệ quý, nào là đổi vở hát cải-lương theo lối cho, nào về hát cải-lương theo lối Nam-kỳ Trung-kỳ và Bắc-kỳ. Các quý khách xem hát mãi những lối ấy tất cũng sinh chán nản, và lại việc gì có cũ rồi mới có mới, để cũ mãi cũng không được, vậy phải cải-lương lại, mà cải-lương mãi theo lối tân thời cũng phải chán, rồi sau cũng có lúc phải theo lối cổ. Việc hát xướng nhất là điệu bộ hát chèo t ong 10 năm nay chưa có hôm nào mà diễn hát theo lối cổ nghĩa là mỗi khi ra sân khấu cũng mũa hát, nào là y-phục cũng mặc theo lối cổ, nào tranh cảnh cũng theo lối hát cổ, nghĩa là chỉ diễn có một cảnh mà thôi, không phải bày cảnh nào ra cảnh ấy. Vậy bản hội định đến tối thứ năm ngày 13 Mai 1926 diễn tích « Lưu-Bình-Dương-Lễ » là một tích hát chèo cổ mà nay các quý khách ai cũng cho là tích hát rất hay. Vậy xin các quý khách chiếu cố lại xem đông cho để so sánh những điệu bộ chèo cổ đối với lối hát cải-lương bây giờ có khác nhiều không, sau nữa là lại hồi tưởng đến việc diễn kịch trong 10 năm về trước thế nào. Xin các quý khách giữ chỗ trước kẻo hết



Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Theo bình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc về những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có tri khôn thì không ai có thể tin được!

Ngày mùng 7 tháng
Ngày mùng 8 tháng
Ngày mùng 9 tháng
Ngày mùng 10 tháng
Ngày mùng 11 tháng
Ngày mùng 12 tháng
Ngày mùng 13 tháng
Ngày mùng 14 tháng
Ngày mùng 15 tháng
Ngày mùng 16 tháng
Ngày mùng 17 tháng
Ngày mùng 18 tháng
Ngày mùng 19 tháng
Ngày mùng 20 tháng
Ngày mùng 21 tháng
Ngày mùng 22 tháng
Ngày mùng 23 tháng
Ngày mùng 24 tháng
Ngày mùng 25 tháng
Ngày mùng 26 tháng
Ngày mùng 27 tháng
Ngày mùng 28 tháng
Ngày mùng 29 tháng
Ngày mùng 30 tháng

Chiều nay đại được phòng của MONTÈS qui công, có chỉ nên một thứ rượu bổ để tăng ngự dụng qua rất hay, đáng nên gia thường, trước lạc phải thị giới cho qui được phòng chỉ-bảo để tỏ thành-giả.

Kính thỉ.

Tối thứ ba 11 Mai 1926
HIỆP PHỤ THÀNH TIÊN

Tối thứ tư 12 Mai 1926
TẠP KỊCH TRÍCH DIỄN
Đoạn thứ nhất
HIỀN NỮ NGỘ KỲ DUYÊN
Đoạn thứ hai
THỦY CUNG CÔNG CHÚA HÀM OAN
Đoạn thứ ba:
THỢ MÁ THUA BẠC

Tối thứ năm 13 Mai 1926
LƯU BÌNH DƯƠNG-LỄ

Tối nay xin diễn theo lối hát cổ nghĩa là mỗi khi ra sân khấu bạn hát lại mũa hát, ăn mặc theo lối cổ, tranh cảnh không thay đổi như mọi ngày khác để các quý khách lại hồi tưởng đến việc diễn kịch trong 10 năm về trước thế nào. Xin giữ chỗ trước.

Tối thứ sáu 14 Mai 1926
NGỌC VÔ HÀ

Tích này có cảnh các con hầu kiện nhau ở dưới âm phủ rất là vui và buồn cười.

Tối thứ bảy 15 Mai 1926
NHỊ VỊ KHIẾT
BẠCH PHU NHÂN

Tối chủ-nhật 16 Mai 1926
HIỆP SỸ BÁO CỪU

BỘC6

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem kỹ các cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư từ bộ này.

KHÔNG ĐAU RẺ BẰNG

Hiệu có bán : Muối, Cimeut, Sắt, Dui, Khoá, Chậu phong, sắt, ở bằng gỗ Lim, ban-lấp và đủ các đồ phụ tùng làm ra Cao su, các thứ bao gai, bao cói Đủ gai dây, Dây đay to, nhỏ vân vân.

Hiệu tôi vẫn mở nhận ở bán Phòng gửi sang thổ cấp thơm sơn vào thực là miễn thị, trông đa, sanh tiền, sạch gia, khôi chảy. Nhất là nước hanh thổ cấp bây là thuốc nổ công-hiệu như thần.

Hiệu tôi lại có bán cả thổ quản bởi mấy mẹ bằng, đã đẹp lại bền giá mỗi cái 0$45, 0$55, 0$65.

Quý-khách mua buôn xin tính giảm giá 20 0/0

Giới tại hiệu SỐC-LONG. 96, phố Mã mây, Hanoi.

LỆ MUA BÁO

Xin nhắn lại để các ngài được báo hồi tăng : tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy nếu hết quá hạn mua thì gửi tiền sang bổ không có tiền gửi theo giấy mua thì báo-quán không trả lời. Mua báo thì hỏi gửi tiền bưu mua báo không lấy nước đi nhà nước

Agents d'Annonces en Europe :
L. MAYENCE & Cie
9, Rue Vrouchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiêu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

VIỆC TRUNG-KỲ

TOURANE.

Lễ cầu-hồn. — Hồi 7 giờ sáng ngày 8 Mai, các ông lòng-sự hãng Fiard et Cie, làm lễ cầu hồn trong thể, tại Gò-dưng, để cầu nguyện cho linh-hồn M. C. Mellet làm quản-lý hãng ấy. Có đông đủ các quí quan trong công thương-giới đến dự lễ, và sau khi lễ thành, nhà hàng đãng cỗ hai tiệc để tỏ dấu buồn chung.

M. C. Mellet là ông quản-lý rất có công lao mẫn-cán, làm việc đã có mười hai năm nay, đã từng hai phen thay mặt cho chủ hãng: lần thứ nhất chỉ coi riêng tổng-cục ở Hàn, đến lần thứ hai thì ông kiêm cả các chi-điểm ở Trung-kỳ. Công việc ông làm rất trôi chảy, cách ăn ở rất sốt-sắng, và công bằng, chẳng riêng chẳng là chủ hãng hết lòng tin cậy mến-yêu, mà các ông lòng-sự cũng thấy đều kính-phục.

Năm trước đây, ông đi về bên quí quốc, trong lúc tiễn-hành, ông hứa với các ông lòng-sự độ sáu tháng hoặc là sửa năm, thì ông lại trở sang, nhưng trong đó, cuộc hoan-nghênh lưng lời mong chờ, mà tin sầu thảm thoắt đã vội báo, khiến cho người trong hãng tiếc thương đau đớn vô cùng!

FAIFOO

Một bài trần tình của ông nghị-trưởng Trung-kỳ. — Khi quan Toàn-quyền qua đây bữa trước, ông Hà Đăng là nghị-trưởng hội-đồng nhân dân đại biểu Trung-kỳ có thay mặt hội đồng dâng ngài một bài trần tình như sau này:

Tôi nay được gặp ngài đây xin thay mặt hội đồng đem tình nhơn dân trong bản-xứ mà tỏ cùng ngài cho đặng rõ.

Từ khi nghe tin ngài qua trọng-nhiệm xứ Đông-pháp này, dân chúng tôi có lòng mừng rỡ, không những mừng ngài là một vị chánh nhơn quân tử qua đây thì dân bản xứ ắt hẳn nhờ ơn, và lại mừng rằng nước Pháp đã chọn đến ngài làm quan Toàn-quyền thì quí quốc triều đình đã xét rõ tình thế bản này mà định thi hành chánh sách rộng rãi hơn trước.

Khi ngài đã qua, dẫu đâu cũng tuyên bố sự nghĩa của ngài làm, lần nay đã rải rác một đôi việc, rõ là muốn pha trộn chánh thể áp chế cho dân đặng nhờ.

Nếu chánh sách ấy thì tỏ ra được mau mắn tuyệt tiện thì về đường tương lai dân chúng tôi hạnh phúc biết dường nào, mà cái công đức, danh dự nước Pháp ở cõi Đông-dương này cũng có thể đem khoe với thế giới được.

Mà sao trong người nước Pháp lại có một số phản đối chánh sách ấy, phản đối vì sao? có phải họ muốn áp chế chúng tôi cho đến kỳ cùng mà không kể cái lòng nhơn đạo và chủ nghĩa khai phóng của nước Pháp ra gì cả không?

Thưa ngài, nước Annam chúng tôi bây giờ ở dưới quyền bảo-hộ, thì khai phóng hay là áp chế cũng ở trong tay người nước Pháp mà thôi, nhưng dù là lòi người thì cũng tri giác Đại-pháp mà khai phóng cho thì tất phải biết ơn, bằng không thì cũng cảm thấm chứ không khỏi. Đại-pháp vẫn lấy sự khai hóa cho người làm vẻ vang trong thiên hạ, lẽ nào lại để cho kẻ dưới quyền mình còn kêu van than thở làm cho khuy tổn cái danh dự xưa nay, mà mấy kẻ dèm hành ở một bên có thể nhân đó mà đem lời nói dèm được.

Vậy chúng tôi tin rằng cái sách của ngài là hợp thời lắm, có công ơn với nước Nam và thêm vững bền cái danh dự sự nghiệp nước Pháp.

Mấy kẻ phản đối chả nghĩa lý, chắc họ nói rằng trình độ người nước Nam còn thấp lắm, khai phóng thì tất có điều không lợi cho nước Pháp và họ cũng lấy những chuyện mới đó như chuyện biểu tình với Phan-bội Châu, Phan-chu Trinh làm bằng mà nói cái chánh sách của ngài không nên theo, nói như vậy cũng một lẽ, nhưng đối với lòng quảng đại của nước Pháp thì những lời nói ấy hóa ra hẹp hòi, chắc ngài cũng đã trả lời với họ một cách xương quyết rồi.

Thưa ngài, người Annam tuy ngu hà lại chẳng biết sự gì khó dễ, sự gì phải cần, nước Pháp đã sẵn lòng khai hóa thì theo đó mà tiến hóa, dễ dàng mà phải đợi còn trở gì đi tìm sách khác cho nguy hiểm mà không chắc được.

Cho nên mấy kẻ sợ người Annam phản trắc mà muốn thi hành áp chế không những trái với tên chữ nước Pháp mà cũng chưa hiểu rõ hết chớn tình người Annam. Còn như những sự biểu tình mới đây dẫu có sai lắm đi nữa, cũng qua là học đòi theo người mà sinh ra tư tưởng ấy thôi, xin ngài thử nghĩ, tư tưởng ấy từ đâu mà đến, có phải người nước Pháp dạy cho không? Vậy mới biết người Annam cũng có tính nhất để khai hóa, sai lắm tại chữa lại không cạn gì.

Tóm ngài, ngài qua đây là thống trị cả Đông-pháp không những là người Annam, nhưng về phần Annam chúng tôi thì xin tỏ lòng hoan nghênh mà hết sức tán trợ cái chánh sách ngài cho mau thành hiệu, ai mà phản đối tức là người thù của chúng tôi.

Nay nhân ngài kinh quá đây rồi sẽ về quí quốc, chúng tôi xin tỏ tình cùng ngài, nhờ ngài về tỏ lại với quí triều đình rằng dân chúng tôi chỉ một niềm tin cậy nước Pháp, có hi vọng là cũng hi vọng cho thoát tự sự áp chế, chứ không phải hi vọng thoát li nước Pháp đâu, ngài muốn cho nước Nam cùng nước Pháp vinh viễn liên lạc cùng nhau, ân ái cùng nhau thì đừng lo gì phòng bị người Annam dị tâm mà phải lo chiến thắng những người Pháp dị nghị.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng dạ dày, đau dạ dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

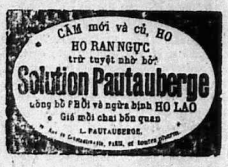
Elixir Tridigestif

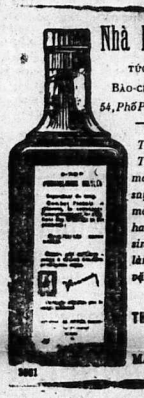
có các chất Pancréatine, Diastase *và* Pepsine.

Giá mỗi chai: 1$40

Có bán tại: Nhà Ba chuông, Hanoi

3001





Nhà Ba-chuông

TỨC LÀ HIỆU

BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu. Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu, thân thể mỏi mệt gầy còm, hay bị kèm huyết sinh ra rào phổi, làm cho hay ho nặt.

ẤY LÀ:

THUỐC NƯỚC BỔ HUYẾT MÁU BỔ 1$40

3001

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống, Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Các ngài chớ nên quên rằng mùa đông năm ngoái thuốc ho

Sirop Nofal

đã chữa khỏi biết bao nhiêu người về các bệnh như là: Cảm, đau cuống phổi, ho gió, ho rát cổ, *vân vân...*

Thứ thuốc này hay, nên bán mạnh lắm.

Chai lớn giá: 0$90

Bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Tràng tiền

HANOI 3002

RƯỢU PIPPERMINT



ĐỔI CHO ĐƯỢC HIỆU

GET!

Rượu này uống mát khan tiếng và tiêu. Làm bằng đường tinh anh.

BÀ CHỦA NHỮNG CRÈMES BẠT-HẢ.

Pha lộn với nước, rượu Bạt-hả Pipermint uống lấy làm mát mà lắm. Hãng cất ra từ năm 1796 ông GET FRÈRES ở thành REVEL (Tỉnh Haute-Garonne)

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$90 3001

Trong các thứ rượu Cassis

thì

RƯỢU CASSIS FOURNIER

DEMARS

là

NGON NHỨT

Bán tại: L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haïphong, Hanoï, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saïgon, Pnom Penh.

3007

Dù các ngài đau dạ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng:

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đã tiêu tán đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường.

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là: Đau tỳ vị, bệnh đầy, bệnh ợ chua, *vân vân...*

Giá bán: 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

59, Rue Paul Bert, Hanoi

3002

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh giịp.

Mắc bệnh giịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh giịp, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$50 một ống sáu cachets

COLLYRE JAUNE

SELON LA FORMULE DU

DOCTEUR CASAUX

DIRECTEUR DE L'INSTITUT OPHTALMOLOGIQUE

PROFESSEUR A L'ÉCOLE DE MÉDECINE DE L'INDOCHINE

THUỐC CHỮA MẮT CỦA QUAN Y KHOA BÁC-SĨ CASAUX

Giám-đốc nhà thương chữa mắt hàng Gà, Hanoi, đã kinh-nghiệm mà chế ra để chữa cho người Annam.

Kiến hiệu lạ thường — Không sốt

Để lâu không hỏng — Rẻ tiền

Giá một lọ có cả ống nhỏ rọt . . . . . 0$20

ĐỘC QUYỀN BÁN TẠI:

PHARMACIE CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi 3002

Cách chế-tạo tối-tân của Pháp

HOTCHKISS

Một cái kiểu độc-nhất vô-song. — 12 mã-lực. — Về đường lịch-sự và về đường cơ-khí cũng hơn các kiểu có tiếng nhất thế-giới, mà lại hơn các kiểu khác về đằng giá rẻ và về sự tinh-vi của các lối chế-tạo Pháp.

Vừa có những tính-chất hay của các kiểu xe nhỏ và các kiểu xe lớn.

ĐÓ LÀ KIỂU XE:

« LE JUSTE MILIEU »

Xưởng xe ô-tô BOBILLOT

3010

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

Sữa đặc BERNA



Làm bằng sữa của bò cái Thụy-sĩ tốt nhất có cái vị ngon ngọt, cái tinh chất đặc biệt, và lại có rất nhiều chất bổ dưỡng.

Dùng để nuôi con trẻ người đau, và người nhiều tuổi rất tốt.

Giá bán **0$80** *một hộp 400 gr.*

Bản hiệu nhận được sữa BERNA luôn, nên lúc nào cũng có sữa thực tươi.

3005

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kê-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI:

ENO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và dân bà ở cữ.* . . . . . *Một lítre:* 2$40

Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai:* 1,25

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai:* 1,25

Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh giịp và các bệnh đau phải rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn mạnh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm.* . . . . . *Một chai:* 1,25

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều.* . . . . . *Một chai:* 0,80

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay

Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu

3009



TENTEZ LA FORTUNE

ouvrez lui votre porte

VỚI 15 QUAN, QUÍ-KHÁCH CÓ THỂ ĐƯỢC

500.000 quan

Nếu được thế, thì mua

Một cái vé PANAMA có rút-sô

Đồng 15 quan bán gần rồi về sau đồng 30$ 15 tháng mỗi tháng 30 quan, theo như luật ngày 13 mars 1900 thời là chắc phần cho người mua.

Theo đúng số dân thì qui-khách nhân năm được một số vé được dự ngay cuộc rút số kỳ sau đến khi số mình được trúng thì thôi. Mỗi PHIẾU PANAMA được trúng thì được tiền từ 500.000 cho đến 1.000 quan, hay là về sau cũng được hoàn lại 400 quan.

Thiệt là một sự để dành rất chắc chắn và lời nhiều

Có đến 200 triệu quan về số được trúng số

Mỗi kỳ về số các ngài lại nhận được bản kê những số trúng không mất tiền. Mỗi năm có 4 kỳ về số vào những ngày:

15 FÉVRIER, 15 MAI, 15 AOUT và 15 NOVEMBRE

Muốn dự cuộc xổ số thì xin gởi ngay 15 quan đến nhà

BANQUE NOUVELLE, 8, Rue Papère, MARSEILLE (France)

3048

Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn